

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

(найменування центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки)

Національний університет «Запорізька політехніка»

(повне найменування закладу вищої освіти)

Кафедра «Менеджмент»

(найменування кафедри, яка відповідає за дисципліну)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**ОК 32 Управління інноваціями**

(код і назва навчальної дисципліни)

спеціальність

073 «Менеджмент»

(код і найменування спеціальності)

освітня програма (спеціалізація) **«Менеджмент організацій та адміністрування»**

(назва освітньої програми (спеціалізації))

інститут, факультет **економіко-гуманітарний, економіки та управління**

(найменування інституту, факультету)

мова навчання

державна

2021 рік

Робоча програма «Управління інноваціями» для студентів
(назва навчальної дисципліни)
спеціальності 073 «Менеджмент»,
освітня програма (спеціалізація) «Менеджмент організацій і адміністрування».

“25” 08 2021р. - 20 с.

Розробник: Шитікова Л.В., к.е.н, доцент каф. менеджменту
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри Менеджменту
Протокол від “30” 08 2021р. № 1

Завідувач кафедри Менеджмент

(підпис)

(Пуліна Т.В.)
(прізвище та ініціали)

“30” 08 2021р.

Схвалено науково-методичною комісією факультету економіки та управління
Протокол від “30” 08 2021р. № 34

“30” 08 2021р.

Голова
(підпис)

(Корольков В.В.)
(прізвище та ініціали)

Шитікова Л.В., 2021 рік

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 07 <u>«Управління та адміністрування»</u> (шифр і назва)	Нормативна	
Модулів – 2	Спеціальність (професійне спрямування): <u>073 «Менеджмент»</u> <u>освітня програма «Менеджмент організацій і адміністрування»</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		4-й	4-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ - _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 120		8-й	8-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 6	Перший (бакалаврський рівень)	Лекції	
		28 год.	8 - год.
		Практичні, семінарські	
		14- год	2 - год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		78 год.	110год.
Індивідуальні завдання:			
-	контрольна робота		
Вид контролю: іспит			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 53,85% до 46,15%

для заочної форми навчання – 9,1% до 90,9%

1. Мета навчальної дисципліни

Мета: формування теоретичних і прикладних знань у галузі управління інноваціями та особливості його здійснення суб'єктами господарювання в умовах ринкових відносин: організаційні форми інноваційної діяльності, управління інноваційним розвитком організації та інноваційним проектом, управління ризиками та державна підтримка інноваційної діяльності.

Завдання дисципліни є: одержання сучасних знань з теоретичних та методологічних основ управління інноваціями, опанування прикладними аспектами інноваційної діяльності.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів **компетентностей:**

- інтегральна:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

- загальних:

ЗК 3 Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК 10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 11 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність)

ЗК 14. Здатність працювати у міжнародному контексті.

- фахових:

С(Ф)К 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.

С(Ф)К 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

С(Ф)К 3 Здатність визначати перспективи розвитку організації.

С(Ф)К 4 Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.

С(Ф)К 9 Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань.

С(Ф)К 10 Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.

С(Ф)К 11 Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

С(Ф)К 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

Очікувані програмні результати навчання:

ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень

ПРН 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації

ПРН 7. Виявляти навички організаційного проектування

ПРН 17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера

Міждисциплінарні зв'язки: Пререквізітами та постреквізітами дисципліни «Управління інноваціями» є дисципліни згідно структурно-логічної схеми підготовки здобувача вищої освіти.

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи управління інноваціями

Тема 1. Сутність понять, завдання, принципи, методи та функції управління інноваціями

Інновації в теоріях економічного розвитку. Становлення теорії інноватики та її сучасні концепції. Сутність поняття «інновація». Джерела інноваційних ідей. Класифікація інновацій. Інновації як об'єкт менеджменту.

Тема 2 Інноваційна діяльність як об'єкт управління

Сутність понять «інноваційний процес» і «інноваційна діяльність». Учасники інноваційної діяльності. Технологія управління інноваціями. Сфера інноваційної діяльності. Ринковий механізм та інфраструктура інноваційної діяльності

Тема 3. Інноваційний процес як об'єкт управління.

Поняття інноваційного процесу. Класифікація інноваційних процесів. Моделі та етапи інноваційних процесів. Зміст і структура інноваційного процесу. Методи пошуку ідеї інновації.

Тема 4. Державна підтримка інноваційних процесів.

Роль держави у забезпеченні інноваційних процесів. Значення інноваційної діяльності для формування сучасної моделі економічного зростання національної економіки України. Способи державного впливу на ефективність інноваційних процесів. Методи державної підтримки інноваційної діяльності. Національна інноваційна система. Сучасний стан і перспективи розвитку інноваційної діяльності в Україні. Моделі інноваційного розвитку в закордонних країнах

Тема 5. Особливості організаційних форм інноваційної діяльності

Організація інноваційного процесу. Принципи організації інноваційних процесів. Організаційні структури інноваційних організацій. Класифікація інноваційних організацій. Стратегії віолентів, патієнтів, комутантів, експлерентів. Особливості малих фірм.

Тема 6. Управління інноваційним розвитком організації. Інноваційний потенціал та його оцінка.

Стратегічне управління інноваційним розвитком організації. Інноваційна стратегія: сутність, етапів розроблення, планування. Іноваційна політика організації. Характеристика складових інноваційної політики. Поняття інноваційного потенціалу. Інноваційні ресурси підприємства. Потенціал інноваційного менеджменту. Основні елементи організаційного механізму управління. Оцінка інноваційного потенціалу. Аналіз інноваційного потенціалу.

Змістовий модуль 2 Організація та управління інноваційною діяльністю в організації

Тема 7. Конкуренентоспроможність і мотивація оновлення виробництва.

Конкуренентоспроможність як джерело нововведень. Передумови і мотиви оновлення виробництва. Стратегія і тактика оновлення виробництва. Загальні підходи до оновлення виробництва. Діяльність інноваційних організацій. Система безупинного поліпшення процесів і продуктів (СБППП).

Тема 8 Організація НДДКР і проектування

Взаємозв'язок НТП і НДДКР в інноваційній діяльності. Завдання, принципи й етапи НДДКР. Патентно-ліцензійна діяльність інноваційної організації.

Тема 9. Основи організаційно-технологічної підготовки виробництва нововведень

Тенденції розвитку технологій та їх класифікація. Завдання, особливості й стадії організаційно-технологічної підготовки виробництва. Мережеве планування ОТПВ. Реінжиніринг як інструмент підвищення організаційно-технічного рівня виробництва.

Тема 10. Особливості управління персоналом в інноваційних організаціях

Специфіка інноваційного менеджменту. Організаційна структура інноваційного колективу. Менеджмент персоналу інноваційної організації. Мотивація персоналу. Цільові групи в інноваційних колективах. Режим роботи в наукових організаціях.

Тема 11 Фінансування нововведень і ризику

Суть системи фінансування інноваційної діяльності. Форми і засоби фінансування нововведень. Позабюджетні форми підтримання інноваційної діяльності. Інноваційна діяльність і ризику. Методи оцінювання ризику. Управління ризиками і ризик-тейкери.

Тема 12 Основи економіки інноваційної діяльності.

Ефективність використання інновацій. Загальна економічна ефективність інновацій. Економічне обґрунтування впровадження інновацій.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інш	с.р.		л	п	інш	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	12	13	
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи управління інноваціями												
Тема 1. Сутність понять,	9	2	1	-	-	6	10	1	-			9

завдання, принципи, методи та функції управління інноваціями											
Тема 2. Інноваційна діяльність як об'єкт управління	10	2	1	-		7	11	1	1		9
Тема 3. Інноваційний процес як об'єкт управління	10	2	1		-	7	10	1	-		9
Тема 4. Державна підтримка інноваційних процесів	10	2	1		-	7	9				9
Тема 5. Особливості організаційних форм інноваційної діяльності	10	2	1		-	7	9	-	-		9
Тема 6. Управління інноваційним розвитком організації. Інноваційний потенціал та його оцінка.	11	4	1		-	-	6	11	1	-	10
Разом за змістовим модулем 1	60	14	6		-	-	40	60	4	1	55
Модуль 2											
Змістовий модуль 2. Організація та управління інноваційною діяльністю в організації											
Тема 7. Конкурентоспроможність і мотивація	9	2	1		-	6	10	1	-		9

оновлення виробництва											
Тема 8. Організація НДДКР і проектування. Організація НДДКР і проектування	9	2	1	-	-	6	10	1	-		9
Тема 9. Основи організаційно-технологічної підготовки виробництва нововведень	10	2	2		-	6	11	1	1		9
Тема 10. Особливості управління персоналом в інноваційних організаціях	9	2	1	-	-	6	9	-			9
Тема 11. Фінансування нововведень і ризику	10	2	1	-	-	7	9				9
Тема 12. Основи економіки інноваційної діяльності	13	4	2	-	-	7	11	1	-		10
Разом за змістовим модулем 2	60	14	8		-	38	60	4	1	-	55
Усього годин	120	28	14	-	-	78	120	8	2		110
ІНДЗ	-	-	-	-	-	-	-			-	-
Усього годин	120	28	14	-	-	78	120	8	2		110

4. Теми семінарських занять

№ з/П	Назва теми	Кількість годин
1	-	-

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денне	заочн
1	Сутність понять, завдання, принципи, методи та функції управління інноваціями	1	-
2	Інноваційна діяльність як об'єкт управління	1	1
3	Інноваційний процес як об'єкт управління	1	-
4	Державна підтримка інноваційних процесів	1	-
5	Особливості організаційних форм інноваційної діяльності	1	-
6	Управління інноваційним розвитком організації. Інноваційний потенціал та його оцінка.	1	-
7	Конкурентоспроможність і мотивація оновлення виробництва	1	-
8	Організація НДДКР і проектування	1	-
9	Основи організаційно-технологічної підготовки виробництва нововведень	2	1
10	Особливості управління персоналом в інноваційних організаціях	1	-
11	Фінансування нововведень і ризику	1	-
12	Основи економіки інноваційної діяльності	2	
	сього	14	2

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	-	-

7. Самостійна робота

Самостійна робота (СР) – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані авдання виконуються здобувачами вищої освіти під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі. СР є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом під час позааудиторної навчальної роботи здобувача вищої освіти.

Метою СР є засвоєння в повному обсязі навчальної програми та послідовне формування у здобувачів вищої освіти самостійності як риси характеру, що відіграє суттєву роль у формуванні сучасного фахівця вищої кваліфікації. Основними формами СР є такі:

- опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу;
- вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання;
- підготовка до практичних занять та виконання домашніх завдань;
- систематизація вивченого матеріалу курсу перед написанням модульних контрольних робіт та підготовка до різних форм поточного контролю.

Теми, за якими проводиться самостійна робота здобувачів вищої освіти при вивченні курсу «Управління інноваціями», наведено у таблиці

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денне	заочн
1	Тема 1. Сутність понять, завдання, принципи, методи та функції управління інноваціями Дослідити: 1. Еволюція розвитку теорій інноваційної діяльності. 2. Становлення теорії інноватики та її сучасні концепції.	6	9
2	Тема 2. Інноваційна діяльність як об'єкт управління Вивчити: 1. Еволюція розвитку теорій інноваційної діяльності. 2. Поняття та етапи інноваційної діяльності та її особливості. 3. Оцінка інноваційних можливостей підприємства різних галузей та різних форм власності. 4. Методологія створення продуктових інновацій. Методологія створення процесних інновацій. Методологія створення організаційних інновацій 5. Технологія управління інноваціями	7	9
3	Тема 3. Інноваційний процес як об'єкт управління Вивчити: 1. Класифікація інновацій на сучасному етапі. 2. Життєвий цикл інновацій та його особливості на конкретних прикладах. 3. Інновації, розвиток конкуренції та економічне зростання в світі та в Україні. 4. Джерела пошуку ідеї інновації.	7	9
4	Тема 4. Державна підтримка інноваційних процесів Проаналізувати: Сучасний стан і перспективи розвитку інноваційної діяльності в Україні, особливості інноваційного розвитку в провідних індустріальних країнах. Дослідити: 1. Система управління державною інноваційною політикою. 2. Роль держави в розвитку малого інноваційного бізнесу. 3. Ринкові суб'єкти інноваційної діяльності в світі та в Україні. 4. Організаційні структури підтримки інноваційного підприємництва. 5. Організаційні форми інтеграції науки і виробництва в світі та в Україні.	7	9
5	Тема 5. Особливості організаційних форм інноваційної діяльності Дослідити: 1. Принципи організації інноваційних процесів. 2. Організаційні структури інноваційних організацій 3. Стратегії віолентів, патентів, комутантів, експлерентів 4. Особливості малих фірм	7	9
6	Тема 6. Управління інноваційним розвитком організації. Інноваційний потенціал та його оцінка Вивчити: 1. Класифікація витрат на інновації за типами інноваційної	6	

	діяльності, джерелами її фінансування. 2. Облік витрат за стадіями інноваційного циклу. 3. Поняття інноваційного потенціалу. Інноваційні ресурси підприємства 4. Розробка стратегії інноваційного розвитку організації. 5. Аналіз інноваційних можливостей організації.		10
7	Тема 7. Конкурентоспроможність і мотивація оновлення виробництва Проаналізувати: 1. Конкуренція та кооперація в галузі сучасних інноваційних технологій. 2. Види виробничої та технологічної кооперації. 3. Науково-технічна кооперація в інноваційних процесах в світі та в Україні.	6	9
8	Тема 8. Організація НДДКР і проектування Дослідити: 1. Планування інноваційної діяльності. 2. Вибір організаційних форм управління інноваційною діяльністю. 3. Суть інноваційних проектів і їх зміст. 4. Розробка концепції інноваційного проекту.	6	9
9	Тема 9. Основи організаційно-технологічної підготовки виробництва нововведень Проаналізувати: 1. Планування інноваційного проекту. 2. Організація управління інноваційною програмою. 3. Організація контролю і регулювання програми.	6	9
10	Особливості управління персоналом в інноваційних організаціях Розглянути та проаналізувати: 1. Складові і принцип дії мотиваційного механізму інноваційної діяльності. 2. Форми і методи стимулювання інноваційної діяльності. 3. Стимулювання вищого менеджменту організації до інноваційної діяльності. 4. Організаційно-економічні форми стимулювання інноваційної поведінки працівників.	6	9
11	Тема 11. Фінансування нововведень і ризики Проаналізувати: 1. Форми і засоби фінансування нововведень 2. Кількісна оцінка ризиків. 3. Методи аналізу невизначеності та ризику. 4. Методи управління ризиками.	7	9
12	Тема 12. Основи економіки інноваційної діяльності. Розглянути та проаналізувати: Методи економічної оцінки інноваційної діяльності	7	10
	Разом	78	110

8. Індивідуальні завдання

При вивченні курсу «Управління інноваціями» здобувачам вищої освіти за темами, вказаними в тематичному плані дисципліни та у методичних

рекоме́ндаціях до само́стійної роботи, пропону́ються на́ступні ви́ди інди́видуальних за́вдань:

- підгото́вка науково́ї ста́тті до дру́ку;
- виступ на наукових конфе́ренціях (друковані тези);
- участь у інте́рнет-конфе́ренціях;
- участь у студентських олі́мпіадах;
- конспе́кт з теми (моду́ля) за за́даним ви́кладачем або власно́ розро́бленим здо́бувачем ви́щої осві́ти пла́ном;
- рефе́рат з теми (моду́ля) або ву́зької пробле́матики;
- ано́тація про́читаної до́даткової лі́тератури з курсу, бібліографі́чний опис, і́сторичні розві́дки то́що;
- розро́блення на́вчальних та діа́гностичних тес́тових за́вдань (з теми, моду́ля, курсу);
- на́писання е́ссе, творчих за́вдань то́що.

Рефе́ративна до́повідь та участь в її обго́воренні мо́жуть бу́ти предме́том окре́мого оці́нюванн́я ви́кладачем або враховува́тись ним при оці́нці ін́ших форм кон́тролю.

Для студентів заочно́ї форми на́вчання – кон́трольна ро́бота.

9. Ме́тоди на́вчання

Ви́кладання курсу «Упра́вління інно́ваціями» пере́дбачає ви́користання на́ступних гру́п ме́тодів на́вчання:

1) сло́весні ме́тоди (джерело́м зна́ння яких є усне або друковане сло́во):

- *розповідь* – цей ме́тод пере́дбачає опові́дну, опи́сову форми розкриття на́вчального ма́теріалу з ме́тою спону́канн́я здо́бувачів ви́щої осві́ти до створе́ння в уяві певного обра́зу;

- *пояснення* – ме́тод, який пере́дбачає розкриття су́тності певного яви́ща, проце́су, зако́ну;

- *бесі́да*, як ме́тод, пере́дбачає ви́користання по́переднього до́свіду здо́бувачів ви́щої осві́ти з певно́ї га́лузі зна́нь і на осно́ві цьо́го залуче́ння їх за до́помогою діало́гу до усві́домленн́я нових яви́щ, поня́ть або відтво́рення вже наявних зна́нь;

- *на́вчальна дискусі́я* – ме́тод пере́дбачає прове́денн́я на́вчальних гру́пових дискусі́й/обго́воре́нь з певно́ї пробле́ми в малих гру́пах; ви́користову́ється для сти́мулюванн́я пізна́вального інте́ресу, залуче́ння здо́бувачів ви́щої осві́ти до акти́вного обго́воре́ння різнома́нітних наукових то́чок зору з ті́єї чи іншо́ї пробле́ми, спону́канн́я їх до осми́сленн́я різних підхо́дів, до а́ргумента́ції чу́жої і сво́єї пози́ції;

- *лекці́я* – пере́дбачає розкриття у сло́весній формі су́тності яви́щ, наукових поня́ть, проце́сів, які зна́ходяться між со́бою в ло́гічному зв'язку, об'є́днані за́гальною те́мою; ви́користову́ється для забезпе́чення за́кінченості і цілі́сності сприйня́ття здо́бувачами ви́щої осві́ти на́вчального ма́теріалу в його́ ло́гічних опосере́дуванн́ях і взаємо́зв'язках по те́мі в ці́лому;

2) наочні ме́тоди (джерело́м зна́нь яких є спостережувані предме́ти, яви́ща, наочні по́сібники):

- *ілюстрація* – передбачає розкриття сутності предметів і процесів через їх символічне зображення; використовується для показу здобувачам вищої освіти ілюстративних посібників, плакатів, таблиць, графіків, схем, зарисовок на дошці, моделей і т.п.;

- *демонстрація* – метод, який характеризується рухомістю засобу демонстрування; використовується для показу здобувачам вищої освіти предметів і процесів в натурі і динаміці (наприклад, перегляд навчального кінофільму, презентації);

3) *практичні методи* (здобувачі вищої освіти отримують знання і виробляють вміння, виконуючи практичні дії, які сприяють формуванню та закріпленню практичних умінь при застосуванні раніше набутих знань). При викладанні курсу «Управління інноваціями» використовуються наступні практичні методи:

- *практична робота* – для використання набутих знань у розв’язанні практичних завдань;

- *вправа* – для повторного виконання розумової або практичної дії з метою оволодіння нею або підвищення її якості;

- *аналітичний метод* – мисленнєвого або практичного розкладу цілого на частини з метою вивчення їх суттєвих ознак;

- *індуктивний метод* – для вивчення явищ від одиничного до загального;

- *дедуктивний метод* – для вивчення навчального матеріалу від загального до окремого, одиничного;

- *дослідницький метод* – передбачає здобуття знання, дослідження предмету або явища, формулювання висновків і застосовування здобутих знань і навичок у житті, що вимагає від здобувачів вищої освіти максимуму самостійної пошукової, творчої діяльності, розв’язання наукових завдань;

- *проблемна ситуація* – організація навчального процесу, що передбачає створення проблемної ситуації та активну самостійну діяльність здобувачів вищої освіти у її розв’язанні. Це веде до ґрунтовного засвоєння і закріплення наукових положень, розвиває творче мислення і здатність до самостійної діяльності;

- *проблемний виклад* матеріалу – для створення проблемної ситуації

4) *інтерактивні методи навчання* (навчання, побудоване на активній взаємодії викладача та здобувачів вищої освіти):

- *кейс-метод* або *метод ситуаційних вправ* – метод, що дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності здобувачів вищої освіти, сприяє розвитку винахідливості, вмінню вирішувати проблеми, розвиває здібності проводити аналіз і діагностику проблем;

- *ділова гра* – метод пошуку рішень в умовній проблемній ситуації, що застосовується як метод активного навчання її учасників з метою вироблення у них навичок прийняття рішень в нестандартних ситуаціях, а також як засіб тестування здібностей;

- *метод модерації* – метод, що дає змогу організувати інтерактивне спілкування, структуруючи та спрямовуючи групову роботу; спрямований на

груповий пошук причин виниклої ситуації (проблеми), виявлення ймовірних наслідків і визначення шляхів вирішення ситуації;

- *інтелект-карта* – це спосіб зображення процесу мислення за допомогою схем і образів, що допомагає здобувачам вищої освіти вирішувати завдання та підвищувати якість навчання.

10. Очікувані результати навчання з дисципліни

Програмні результати навчання	Очікувані результати навчання з дисципліни
ПРН4 Демонструвати навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень	<ul style="list-style-type: none"> - уміти орієнтуватися в інноваційній політиці підприємства та держави для виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень; - вміти виявити проблему та сформулювати концепцію інноваційного проекту
ПРН 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації	<ul style="list-style-type: none"> - знати основні методи інноваційної політики держави для обґрунтування управлінських інноваційних рішень; - розуміти сучасні організаційні форми інтеграції науки і виробництва.
ПРН 7. Виявляти навички організаційного проектування	<ul style="list-style-type: none"> - демонструвати навички організаційного проектування з питань управління інноваціями - набути навичок спілкування з фахівцями з питань управління інноваціями щодо проблемних питань та наукових досягнень, як на загальному, так і на професійному рівнях - вміти організовувати пошук, розробку, аналіз та впровадження інноваційних процесів; - розуміти теорію управління ризиками; - знати теорію та методологію інноваційного менеджменту, інноваційних процесів.
ПРН 17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера	<ul style="list-style-type: none"> - демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи. - вміти самостійно обґрунтовувати та визначати мету та завдань особистої та колективної діяльності на основі знання про закономірності здійснення економічних процесів і бізнес-відносин, причинно-наслідкові зв'язки у явищах економічного життя та наслідки їх впливу на економічний порядок на підприємстві - володіти питаннями групової динаміки, влади, впливу та лідерства в управлінні, організаційної культури підприємств

11. Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів з дисципліни «Управління інноваціями», згідно Рекомендації з навчально-методичного забезпечення у Національному університеті «Запорізька політехніка»* є:

- залік / екзамен;
- поточне усне опитування;
- оцінка виконання практичних завдань;
- стандартизовані тести;
- командні проекти;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- розрахункові роботи;
- оцінка виконання та захисту контрольної роботи (для заочної форми навчання)
- інші види індивідуальних та групових завдань;
- підсумковий контроль у формі екзамену по екзаменаційних білетах .

---

* Рекомендації з навчально-методичного забезпечення у Національному університеті «Запорізька політехніка» / Укладачі: С.Б. Беліков та ін. Запоріжжя: Навчальний відділ, Навчально-методичний відділ, НУ «Запорізька політехніка». 2019. 18 с.

12. Критерії оцінювання

Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка»**, контрольні заходи включають в себе вхідний, поточний, рубіжний (модульний, тематичний, календарний), відстрочений, підсумковий та семестровий контроль, а також комплексні контрольні роботи та ректорські контрольні роботи.

Система контролю знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Управління інноваціями» включає в себе вхідний, поточний, рубіжний та підсумковий контроль. Також, за окремим наказом ректора, може проводитися ректорський контроль знань здобувачів вищої освіти.

Вхідний контроль проводиться на початку вивчення нового курсу з метою визначення рівня підготовки здобувачів вищої освіти з дисциплін, які забезпечують цей курс. Контроль проводиться на першому занятті за завданнями, які відповідають програмі попередньої дисципліни. Для дисципліни «Управління інноваціями» такими дисциплінами є «Економічна теорія», «Економіка і фінанси підприємства».

** Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка»**/ Укладачі: В.Г. Прушківський, С.Т. Яримбаш, В.Л. Грешта, А.В. Пархоменко, С.І. Шило, О.О. Каплієнко, О.В. Коваленко, О.В. Лапкіна, П.В. Сахно, О.М. Стеценко, Н.Л. Ніколаєва, О.В. Савельєва, Л.М. Шило, О.В. Шепель, О.С. Калюжна, Є.О. Фасоль. - Запоріжжя: Навчальний відділ, Навчально-методичний відділ НУ «Запорізька політехніка». 2019. 59 с.

За результатами вхідного контролю розробляються заходи з надання індивідуальної допомоги здобувачам вищої освіти, коригування освітнього процесу.

Поточний контроль проводиться викладачами під час аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів вищої освіти до виконання конкретної роботи.

Об'єктами поточного контролю знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Управління інноваціями» є:

- відвідування лекційних та практичних занять;
- систематичність та активність роботи на практичних заняттях;
- виконання обов'язкових завдань самостійної роботи;
- виконання індивідуальних дослідницьких завдань (за вибором здобувача вищої освіти або викладача);
- участь в конференціях, конкурсах наукових робіт та інноваційних проєктів, олімпіадах.

Для здобувачів вищої освіти *денного відділення* поточний контроль та оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за наступними напрямками:

- робота на лекціях (присутність на лекційних заняттях, участь в експресопитуванні (тестуванні); участь у навчальній дискусії);
- робота на практичних заняттях (присутність на заняттях, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни, усне опитування, тестування, рішення практичних задач, участь у навчальній дискусії, обговоренні ситуаційного завдання, участь у діловій грі, тощо).
- виконання індивідуальних дослідницьких завдань (за вибором здобувача вищої освіти або викладача);
- участь в конференціях, конкурсах наукових робіт та інноваційних проєктів, олімпіадах.

Для здобувачів вищої освіти *денного відділення* поточний контроль та оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за наступними напрямками:

- робота на лекціях (присутність на лекційних заняттях, участь в експресопитуванні (тестуванні); участь у навчальній дискусії);
- робота на практичних заняттях (присутність на заняттях, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни, усне опитування, тестування, рішення практичних задач, участь у навчальній дискусії, обговоренні ситуаційного завдання, участь у діловій грі, тощо).

Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією під час проведення іспиту і враховуються викладачем при визначенні результатів рубіжного контролю та підсумкової оцінки з дисципліни.

Рубіжний (модульний, тематичний, календарний) контроль – це контроль знань здобувачів вищої освіти після вивчення логічно завершеної частини навчальної програми дисципліни. Проводиться у вигляді модульної контрольної роботи або за результатом поточного контролю.

Підсумковий контроль з дисципліни проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньому ступені або на окремих його завершених етапах за 100-бальною системою, національною шкалою та шкалою ЄКТС.

Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувача вищої освіти.

Семестровий контроль з дисципліни «Управління інноваціями» проводиться у формі семестрового екзамену в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені робочим навчальним планом, індивідуальним навчальним планом здобувача вищої освіти. Завдання екзамену включають теоретичні питання з курсу та практичне завдання.

Також передбачається **порядок зарахування пропущених занять**: усне відпрацювання пропущеної теми на встановлених за графіком викладача консультаціях з наданням конспекту лекційного або практичного заняття.

Підсумкова оцінка із дисципліни, яка виставляється в екзаменаційну відомість, є сумою балів за різні види навчальної роботи.

Кожен змістовний модуль оцінюється за 100-бальною шкалою.

Під час контролю враховуючи види робіт, які надані в таблиці.

КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ				
Види роботи		Кількість	Оцінка за 1 вид роботи	Всього за вид
1 Письмова робота				
1.1	Тести	7	2	14
1.2	Задача	1	10	10
1.3	Теоретичні питання	2	8	16
	УСЬОГО	10	-	40
2 Робота студента на протязі модульного тижня				
2.1	Конспект лекцій	1	5	5
2.2	Рішені і здані задачі (1 комплект)	5	5	25
2.3	Робота в аудиторії (оцінки, які студент отримував на занятті)	1	5	5
2.4	Тести для поточного контролю	1	15	15
2.5	Самостійна робота студента	1	5	5
2.6	Присутність на занятті	1	5	5
	УСЬОГО	6	-	60
	РАЗОМ			100 балів

Підсумковий контроль визначається як середня двох контролів за перший та другий модулі.

Розподіл балів, які отримують студенти при поточному оцінюванні знань (екзамен)

Поточне тестування та самостійна робота												Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2						40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12		
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Текст (конспект) лекцій з дисципліни «Управління інноваціями» для студентів денного й заочного відділень спеціальності 073 «Менеджмент» освітня програма (спеціалізація) «Менеджмент організацій і адміністрування» Укл.: Л.В. Шитікова - Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2020. 79с.

1. Методичні вказівки до проведення практичних занять з дисципліни «Управління інноваціями» для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» освітня програма (спеціалізація) «Менеджмент організацій і адміністрування» денного відділення. Укл.: Л.В.Шитікова. Запоріжжя: ЗНТУ, 2020. с.84.

2. Методичні вказівки до виконання контрольних робіт з дисципліни «Управління інноваціями» для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» освітня програма (спеціалізація) «Менеджмент організацій і адміністрування» заочного відділення. Укл.: Л.В.Шитікова. Запоріжжя: ЗНТУ, 2020. с. 32.

14. Рекомендована література

Базова

1. Гречаник, Б. В., Буй Ю. В. Економіка та організація інноваційної діяльності : практикум. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2016. 147 с.

2. Гуторов О. І. [та ін.]. *Управління інноваціями* : навч. посіб. Вид. 2-ге, допов. Харків : Діса плюс, 2016. 265 с
3. Череп А. В., Пуліна Т. В., Череп О.Г. *Інноваційний менеджмент: підручник*. Київ : Кондор, 2018. 442 с
4. *Інноваційний менеджмент: теорія та практика* : навч. посіб. / О. А. Гавриш та ін.; Нац. техн. ун-т України "Київ. політехн. ін-т". Київ : НТУУ "КПІ" : Політехніка, 2016. 388 с.
5. *Управління інноваціями* : завдання до практ., семінар. занять, самот. роботи та тести для студентів галузі знань 0306 "Менеджмент і адміністрування" напряму підгот. 6.030601 "Менеджмент" всіх форм навчання. Укоопспілка, Львів. комерц. акад. [уклад.: Скрипко Т. О., Миронов Ю. Б.]. Львів : Вид-во Львів. комерц. акад., 2016. 95 с
6. Федулова Л. І. *Управління інноваціями* : підручник. Київ. нац. торг.-екон. унт. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 547 с.

Допоміжна

1. Гусаріна Н.В. *Концепція економічного розвитку та інноваційні активності підприємств в умовах динамічних змін зовнішнього середовища: монографія*. Херсон: ПП Вишемірський В.С., 2017. 178 с.
2. Орлов О.О., Гончар О.І., Ковальчук С.В., Рясних Є.Г. *Формування комплексу елементів інноваційного забезпечення механізму управління потенціалом підприємства. Актуальні питання комплексного оцінювання інноваційної діяльності промислових підприємств: монографія*. Хмельницький : ХНУ, 2017. 552с.
3. Стадник В. В., Йохна М. А. *Стратегічне управління інноваційним розвитком підприємства: навч. Посібник*. Хмельницький : ХНУ, 2011. 327 с.
4. *Управління економічними процесами та інноваційний розвиток промислових підприємств в умовах динамічних змін зовнішнього середовища: колективна монографія / за заг. ред. д.е.н., проф. Шарко М.В.* Херсон: 2017. 264 с.
5. Чухрай Н. І., Лісовська Л. С. *Управління інноваціями: навч. посіб.* Нац. ун-т "Львів. політехніка". Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2015. 277 с.
6. Шитікова Л.В. Борисенко О.Є. *Вплив освітнього рівня підготовки та професійної кваліфікації персоналу на формування товарної політики та розвиток інноваційного потенціалу підприємства. Науковий журнал «Причорноморські економічні студії»*. Випуск 60. 2020. С. 17-23.
7. Шитікова Л.В. *Ефективна управлінська складова - основа збільшення інноваційного потенціалу*. Економічний вісник Державного вищого навчального закладу "Український державний хіміко-технологічний університет", м.Дніпро. 2021.№1 С. 113-118.

15. Інформаційні ресурси

1. Бюджетний кодекс України. Закон України № 2456-VI. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/documents/12156.html>.
2. Закон України «Про інноваційну діяльність» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>

3. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» № 848-VIII від 26.11.2015

4. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991 № 1560-XII. Чинний зі змінами.

Режим доступу: https://kodeksy.com.ua/pro_investitsijnu_diyal_nist.htm

5. Закон України «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків» [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://ips.ligazakon.net/document/view/t990991?ed=2005_03_25

6. Закон України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні». [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://kodeksy.com.ua/pro_prioritetni_napryami_innovatsijnoi_diyal_nosti_v_ukraini.htm

7. Закон України «Про спеціальну економічну зону — Яворів»

8. Електронний ресурс Державної служби статистики: Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

9. Електронний ресурс Державної податкової служби України: Режим доступу: <http://sts.gov.ua/>.